Kuusalu Keskkooli ainekava põhikoolile

Ainevaldkond: Keel ja kirjandus	Õppeaine: Kirjandus
Kooliaste: II kooliaste	Klass: 5.kl

Õppe- ja kasvatuseesmärgid:

Õpilane:

1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;
3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet;
4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara, tunneb ära teemasid;
5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;
6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

Õppeaine kirjeldus:

Kirjandusõpe arendab õpilase lugemis-, mõtte- ja loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemine kujundab esteetilisi ja eetilisi hoiakuid ning toetab isiksuse ning hoiakute kujunemist. Kirjandusõppes eelistame lugemist, kirjutamist ning tekstidega toimetamist frontaaltööle. Arendame eneseväljendusoskust nii suuliselt kui kirjalikult ja toetame õpilase motivatsiooni lugemisel. Õpilased loevad nii ilukirjandusteoseid kui tarbetekste, mis meid ümbritsevad ja millega puutume kokku.

Kirjanduse väljendusvahendeid õppides jõuab õpilane teose terviku mõistmiseni, arendab interpreteerimis- ja sünteesivõimet ning suhestab ennast eluliste teemade ja karakteritega. Põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk on tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus, mis nõuab kirjanduse poeetika tundmist. Teoste valikul arvestatakse kunstiväärtust, humanistlikku suunitlust, aktuaalsust, eakohasust ning kultuurilist järjepidevust. Lugemisvara hõlmab eesti ja maailmakirjandust ning erinevaid žanreid. Kohustuslik on lugeda vähemalt viis tervikteost, mis on õpilase enda valida, õpetaja suunamisel.

Õppesisu:	Õpitulemused:
Õpilane: • Õpilane loeb kohustusliku kirjandusena viis raamatut, mille valib õpetaja juhendamisel ja soovitustel; • loetakse erižanris kirjandust, nii proosat, luulet kui draamat; • tutvustatakse erinevaid lugemismeetodeid ning mälutehnikaid.	Õpilane: • loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt viis tervikteost; • loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja

• vastatakse raamatuid teistele esitlust tehes ning enda mõtteid jagades; • loeme murdetekste ning tutvume sisekultuuriga; • tutvume eesti teatri- ja kinokultuuri ajalooga kirjalikest allikatest ning visuaalsetest allikatest; • loetleme erižanrite tunnuseid ja lahterdame raamatud žanritesse; • loeme eakohast luulet ning tõlgendame seda eakohaste võimetega; • kirjutame teksti kohta kokkuvõtteid, märkmeid ja toome välja olulisemad punktid; • tutvume teoste põhjaga, kirjutame konflikti ning otsime teoses oluliseima; • teeme karakterikaardi ja analüüsime teda hea ja halva spektril. Toome välja tema suhted teiste tegelastega; • järjestame loo sündmuseid loogilises järjestuses nii enne kui pärast lugemist; • kirjutame omaloomingulisi töid õpitud žanrites; • kirjutame nii kirjeldavaid, jutustavaid, kui reflekteerivaid tekste; • kirjutame proosat, luulet, draamat ja tarbetekste; • anname tagasisidet teiste töödele nii suuliselt kui kirjalikult; • jutustame ümber tekste, tehes nendest pidepunktidega kava; • jutustame ümber kaasõpilase loo; • kirjutame pildile järjejutu.	juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; • tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; • väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; • õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri; • eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; • nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; • koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; • nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; • iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; • järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; • rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; • kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste; • osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; • mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele;

	• jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; • jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal; • kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid